

ΕΡΩΤΗΣΗ

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΥΠΟΥΡΓΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

Θέμα: «Θα προχωρήσει η Κυβέρνηση σε ανασύσταση του Σ.Α.Ε.;»

Σε κόντρα μεταξύ του Οικουμενικού Πατριαρχείου και της κυβέρνησης εξελίσσεται η προσπάθεια να ανασυσταθεί το Συμβούλιο Απόδημου Ελληνισμού (ΣΑΕ). Σύμφωνα με τον «Εθνικό Κήρυκα», ο λόγος που αντιδρά το Φανάρι είναι ότι η κυβέρνηση με το πρόσχημα της παροχής δικαιώματος ψήφου στους απόδημους Έλληνες επιδιώκει να «νεκραναστήσει» το Συμβούλιο Απόδημου Ελληνισμού, γνωστό ως ΣΑΕ. Το Οικουμενικό Πατριαρχείο πιστεύει ότι στόχος της κυβέρνησης είναι να εισχωρήσει, να κομματικοποιήσει και να ελέγξει τις εκκλησιαστικές κοινότητες-ενορίες μαζί με τις ομοσπονδίες σωματείων και τα ίδια τα σωματεία και τους συλλόγους.

Είναι εναργές ότι το πιο σοβαρό κύτταρο συγκρότησης της Ομογένειας, τουλάχιστον στην περίπτωση της Αμερικής, είναι οι ενορίες-κοινότητες, καθώς εν πολλοίς οι ομοσπονδίες σωματείων και τα επιμέρους σωματεία και οι σύλλογοι βρίσκονται σε φθίνουσα κατάσταση.

Το πρώτο εγχείρημα συγκρότησης του ΣΑΕ έγινε το 1995, κόστισε ακριβά και απέτυχε παταγωδώς, ενώ περιβλήθηκε και με τον μανδύα του Προεδρικού Διατάγματος.

Ο «Εθνικός Κήρυξ» αποκάλυψε κατ' αποκλειστικότητα ότι το Οικουμενικό Πατριαρχείο με άκρως απόρρητη επιστολή του προς την κυβέρνηση Τσίπρα, στο τέλος του Νοεμβρίου του 2016, είχε εκφράσει την ολοκληρωτική αντίθεσή του στην επανασύσταση του ΣΑΕ, εξηγώντας τους λόγους και τις πολύ σοβαρές επιφυλάξεις του.

Παράλληλα, έχει διαμηνύσει και προφορικά σε υπουργούς και υφυπουργούς της κυβέρνησης Τσίπρα ότι αντιτίθεται σφόδρα στην επανασύσταση του ΣΑΕ, διότι επιθυμεί να διαφυλάξει την ενότητα της Ελληνορθόδοξης Διασποράς σε ηπείρους και χώρες της εκκλησιαστικής του δικαιοδοσίας και επιρροής, συμπεριλαμβανομένων των Ηνωμένων Πολιτειών, του Καναδά, της Ευρώπης, της Αυστραλίας κ.λπ.

Πληροφορίες του «Εθνικού Κήρυκα» από υψηλά κυβερνητικά κλιμάκια αναφέρουν ότι η κυβέρνηση το περασμένο φθινόπωρο βολιδοσκόπησε το Οικουμενικό Πατριαρχείο για την ανασύσταση του ΣΑΕ και ζήτησε τη γνώμη του.

Η ομογενειακή εφημερίδα είναι σε θέση να γνωρίζει ότι το Φανάρι έθεσε υπόψη όλων των μητροπολιτών και των αρχιεπισκόπων στη Διασπορά την πρόθεση της ελληνικής κυβέρνησης για ανασύσταση του ΣΑΕ, από τους οποίους υπήρξε ομοβροντία αρνήσεων, διότι η όλη εμπειρία που έχει αποκομισθεί από την προηγούμενη λειτουργία του Συμβουλίου ήταν πολύ άσχημη.

Κι έτσι το Φανάρι με την απόρρητη επιστολή του στα τέλη του περασμένου Νοεμβρίου διεμήνυσε στην κυβέρνηση Τσίπρα ότι είναι αντίθετο με την ανασύσταση αυτού του θεσμού.

Τόνισε μάλιστα ότι το μεν Πατριαρχείο έχει τους εκασταχού μητροπολίτες του, οι οποίοι είναι διατεθειμένοι να συνεργαστούν για το καλό της Ομογένειας και του απόδημου Ελληνισμού, η δε Ελλάδα έχει τις διπλωματικές Αρχές της και μπορεί δι' αυτών να επιτελέσει το έργο της, συνεπώς δεν χρειάζεται ένα μόρφωμα όπως το ΣΑΕ.

Παρ' όλα αυτά, η κυβέρνηση φαίνεται αποφασισμένη να προχωρήσει τη διείδυσή της στον απόδημο ελληνισμό, γι' αυτό ο αρμόδιος υφυπουργός Εξωτερικών, Τέρενς Κουίκ, κατά την πρόσφατη επίσκεψή του στις Ηνωμένες Πολιτείες έκανε συνεχώς μνεία στην επανασύσταση του ΣΑΕ προσπαθώντας να ανιχνεύσει τις προθέσεις και αντιδράσεις της Ομογένειας.

Ο κ. Κουίκ ξεκίνησε με μια αναφορά αρχικά στο πρωτοχρονιάτικο μήνυμά του προς τους απόδημους Έλληνες, στο οποίο έλεγε πως «το 2017 θα είναι η χρονιά που πρέπει συνταγματικά να ανασυσταθεί το ΣΑΕ σε υγιείς βάσεις, όπως επίσης και να συστηματοποιηθούν οι διαδικασίες που θα οδηγήσουν στην ψήφο των ομογενών».

Ακόμα, όπως έγραψε ο ανταποκριτής του «Ε.Κ.» από τη Φλόριντα, Σταύρος Μαρμαρινός, «σε όλες του τις ομιλίες στη Φλόριντα, ο κ. Κουίκ υποστήριξε την ανάγκη να γίνει μια επανεκκίνηση των τρόπων λειτουργίας για τα θέματα της Ομογένειας». Τι ακριβώς εννοούσε; Στη συνέντευξή του στον «Ε.Κ.» ο κ. Κουίκ είπε πως «εννοώ ότι το Συμβούλιο Απόδημου Ελληνισμού ξεκίνησε καλά, αλλά, έτσι όπως μπλέξανε μετά κόμματα και κυβερνήσεις, δεν άφησαν τους ομογενείς να αυτοδιαχειριστούν την υπόθεση και να αυτο-οργανωθούν και φτάσαμε το 2013 να βάλουμε ταφόπλακα».

«Συνταγματικά, πρέπει να το ξανακάνουμε το ΣΑΕ και θα γίνει, αλλά με προϋποθέσεις τις οποίες έχω εκθέσει. Δηλαδή, πρέπει να είναι αυτοχρηματοδοτούμενο, αυτοδιοργανωνόμενο, με θητείες στα Διοικητικά Συμβούλια που δεν θα είναι περισσότερες από δύο, για να έχουμε αλλαγή προσώπων, και με τρεις πυλώνες, που είναι οι φιλέλληνες, ελληνικές προσωπικότητες και, βεβαίως, ο κυρίαρχος πυλώνας, η ναυαρχίδα, που λέγεται Εκκλησία. Δεν πάει πια. Το 4% του ΣΑΕ δεν μπορούσε να εκφράζει όλη την Ομογένεια. Οι ίδιοι οι ομογενείς θα πρέπει να αποδείξουν ότι αυτό που παίρνουν στα χέρια τους συνταγματικά μπορούν να το διαχειριστούν».

Υπενθυμίζεται για ιστορικούς λόγους ότι το Οικουμενικό Πατριαρχείο είχε αντιταχθεί και την πρώτη φορά στην ίδρυση του ΣΑΕ, το 1995. Είχε στείλει τότε στη Θεσσαλονίκη τον μακαριστό, σήμερα, Μητροπολίτη Αυστρίας Μιχαήλ, ο οποίος είχε διαβιβάσει επιστολή του Πατριάρχη Βαρθολομαίου, ο οποίος εφιστούσε την προσοχή για διαίρεση του απόδημου ελληνισμού.

Τότε είχαν προηγηθεί δύο πολύ βασικά γεγονότα στη ζωή της Ομογένειας της Αμερικής και του Πατριαρχείου, με κεντρικό πρόσωπο στις εξελίξεις τον μακαριστό, σήμερα, Αρχιεπίσκοπο Βορείου και Νοτίου Αμερικής Ιάκωβο: Πρώτον, ο Ιάκωβος είχε αποτύχει να εκλεγεί στον οικουμενικό θρόνο.

Επιδίωκε μέσω του τότε προέδρου, Τζορτζ Μπους του πρεσβυτέρου, με τον οποίο συνδεόταν με μακρόχρονη φιλία, να επαναληφθεί το προηγούμενο του Αθηναγόρα Σπύρου, ο οποίος από Αρχιεπίσκοπος Αμερικής έγινε Οικουμενικός Πατριάρχης με την υπόδειξη της Ουάσινγκτον και στον οποίο οι Τούρκοι έδωσαν τουρκική υπηκοότητα πάνω στο αεροσκάφος του προέδρου Χάρι Τρούμαν, το οποίο τον μετέφερε στο Αεροδρόμιο της Κωνσταντινούπολης.

Δεύτερον, απέτυχε η απόπειρα του Ιακώβου στο Λιγκονιέρ της Πενσυλβάνια για δημιουργία Αυτοκέφαλης Εκκλησίας της Αμερικής, με πρώτον Προκαθήμενο τον ίδιο και διάδοχό του τον Μητροπολίτη των Αντιοχειανών Φίλιππο Σαλίμπα.

Το σχέδιό τους το αποκάλυψε ο «Ε.Κ.», με αποτέλεσμα το Οικουμενικό Πατριαρχείο να ανατρέψει τα σχέδιά τους.

Το Φανάρι με επιστολή του στον Ιάκωβο του έδωσε εντολή να σταματήσει τα πάντα και οι τότε επίσκοποι να ανακαλέσουν τις υπογραφές τους, πράγμα που έγινε, αλλιώς θα τους καθαιρούσε όλους, συμπεριλαμβανομένου του Ιακώβου. Έπειτα από αυτό, ο Ιάκωβος κινήθηκε παρασκηνιακά για να γίνει ο πρώτος πρόεδρος του Συμβουλίου Απόδημου Ελληνισμού.

Το Οικουμενικό Πατριαρχείο του απαγόρευσε να συμμετάσχει στις διοργανωτικές εργασίες του ΣΑΕ στη Θεσσαλονίκη. Ωστόσο, ο ίδιος πήγε εκεί με το πρόσχημα του επισκέπτη, διέμενε σε άλλο ξενοδοχείο και μεθόδευσε την εκλογή του Άντριου Άθενς, από το Σικάγο, ως πρώτου προέδρου του ΣΑΕ. Η εκλογή του έγινε στην πρώτη οργανωτική παγκόσμια συνέλευση του ΣΑΕ στη Θεσσαλονίκη, από τις 29 Νοεμβρίου μέχρι τις 8 Δεκεμβρίου του 1995.

Ο Άθενς επανεκλεγόταν μέχρι το 2006. Στην 6η Τακτική Συνέλευση, τον Δεκέμβριο του 2006, στη θέση του προέδρου εκλέχθηκε ο Στέφανος Π. Ταμβάκης, από την Αίγυπτο. Έγιναν αλληπάλληλα συνέδρια, διατέθηκαν όχι ευκαταφρόνητα ποσά, ενώ εξαγγέλθηκαν μεγαλόπινα σχέδια και οράματα. Η Θεσσαλονίκη καθιερώθηκε ως μόνιμη έδρα του ΣΑΕ και «πρωτεύουσα» του οικουμενικού ελληνισμού, αλλά τελικά το ΣΑΕ δεν κατόρθωσε να ευδοκιμήσει και διαλύθηκε.

Το 1995 για πρώτη φορά οι Έλληνες ομογενείς, όπου Γης, ένωσαν τις δυνάμεις τους σχηματοποιώντας την «Ελλάδα του κόσμου». Με Προεδρικό Διάταγμα της ελληνικής Πολιτείας ιδρύθηκε το Συμβούλιο Απόδημου Ελληνισμού (ΣΑΕ), για να αποτελέσει το συμβουλευτικό και εισηγητικό όργανο προς την πατρίδα για τα θέματα της Ομογένειας. Με τη συναίνεση όλου του πολιτικού κόσμου, ένα πάγιο αίτημα-όραμα των απανταχού Ελλήνων έπαιρνε σάρκα και οστά.

Στην οργανωτική 1η Παγκόσμια Συνέλευση του ΣΑΕ στη Θεσσαλονίκη (29 Νοεμβρίου - 8 Δεκεμβρίου 1995) πρόεδρος εξελέγη ο δυναμικός Ανδρέας Α. Άθενς, από το Σικάγο των Ηνωμένων Πολιτειών (1995-2006). Το ΣΑΕ συγκροτήθηκε σε τέσσερις γεωγραφικές περιφέρειες και διοικείτο από 11μελές προεδρείο, ενώ η Θεσσαλονίκη καθιερώθηκε ως μόνιμη έδρα του.

Η ωριμότητα και η εμπειρία που αποκτήθηκαν με τα χρόνια εμπέδωσαν την πεποίθηση ότι το ΣΑΕ μπορούσε να μετεξελιχθεί σε έναν οργανισμό με πορεία στο μέλλον. Με την εφαρμογή του Νόμου υπ' αριθμ. 3480/2006, το ΣΑΕ απέκτησε άλλη δυναμική, καθώς διασφαλίστηκε ο γνωμοδοτικός, εισηγητικός, διεκδικητικός και υποστηρικτικός ρόλος του προς την ελληνική Πολιτεία. Βάσει του νέου νόμου, οι περιφέρειες από τέσσερις έγιναν επτά.

Η μεγαλύτερη πρόκληση, αλλά και ο βασικός στόχος του ΣΑΕ ήταν η συνεργασία, η υποστήριξη και η συνένωση της Ομογένειας, σε παγκόσμιο επίπεδο, προκειμένου ο ελληνισμός να αποκτήσει ακόμη μεγαλύτερη δύναμη. Κύριος σκοπός του ήταν η προσέγγιση των Ελλήνων της Διασποράς και η δημιουργία μιας παγκόσμιας δικτύωσης, με στόχο τον σχεδιασμό και την υλοποίηση προγραμμάτων προς το συμφέρον της Ομογένειας, καθώς και η μεταφορά τους, ως γνωμοδοτικό και συμβουλευτικό όργανο, προς την ελληνική Πολιτεία.

Κατόπιν τούτων ερωτάται ο κ. Υπουργός:

1^ο Ποιο είναι το χρονοδιάγραμμα των πρωτοβουλιών σας, αν έχετε αποφασίσει να ανασυστήσετε το Σ.Α.Ε.;

2^ο Πώς διασφαλίζεται η υπηρετήση εθνικών και όχι πολιτικών και κομματικών στόχων, από την ανασύσταση του Σ.Α.Ε.;

3^ο Θα προχωρήσετε στην συνταγματικά κατοχυρωμένη ανασύστασή του ακόμη κι αν εμμένει στις αντιρρήσεις του το Οικουμενικό Πατριαρχείο;

Ο ερωτών βουλευτής

Νίκος Ι. Νικολόπουλος

Πρόεδρος του Χριστιανοδημοκρατικού Κόμματος Ελλάδος